

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Кафедра митної справи та товарознавства

Затверджено Науково-
методичною радою Університету,
протокол від «09» 09 202_р. № 8
Голова НМР С.Супруненко С.Супруненко

Робоча програма

навчальної дисципліни

Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі

для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

денної форми навчання

галузь знань 07 «Управління і адміністрування»

спеціальність 073 «Менеджмент»

освітня програма «Менеджмент митної справи»

Статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі» складена на основі освітньої програми «Менеджмент митної справи» першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 073 «Менеджмент», затвердженої Вченою радою Університету 26.04.2021 року, протокол № 5.

Укладачі:



О.П.Гребельник, д.е.н., професор кафедри митної справи та товарознавства
Т.В. Микитенко, к.е.н., доцент кафедри митної справи та товарознавства

Рецензенти:

Н.О. Ружинська, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки
О.Є. Сушкова, к.е.н., доцент кафедри митної справи та товарознавства

Гарант освітньої програми
«Менеджмент митної справи»



О.Є. Сушкова

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено кафедрою митної справи та товарознавства, протокол від “_12_” серпня 2022 № 1

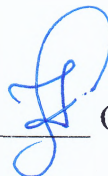
В.о. завідувача кафедри _____



О. П. Гребельник, д.е.н., професор

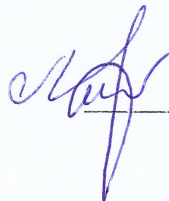
Розглянуто і схвалено на засіданні вченої ради навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи та товарознавства, протокол від “_02_” __серпня__ 2022 р. № 1

Голова вченої ради ННІ
економічної безпеки та митної справи _____



О.А.Калганова, к.ю.н., доцент

Завідувач відділу планування, організації та контролю освітнього процесу _____



Л. В. Мілімко

Ресстраційний номер № _____

ЗМІСТ

	Стор.
1. ПЕРЕДМОВА	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	7
4. Критерії оцінювання	15
5. Засоби оцінювання	18
6. Форми та перелік питань для поточного та підсумкового контролю знань	18
7. Рекомендована література	21

ПЕРЕДМОВА

Пожвавлення процесу входження України у світове співтовариство викликає необхідність формування сприятливих зовнішньоекономічних умов у країні, подолання негативних процесів у зовнішній торгівлі, створення умов для ефективного захисту національних товаровиробників, зміцнення економічної безпеки держави. Це, у свою чергу, обумовлює необхідність постійної модернізації митної служби як одного з пріоритетних об'єктів державного управління. Важливе місце в системі органів державного управління зовнішньоекономічної діяльності посідає митна служба. Митна служба як інститут державної служби забезпечує виконання певного обсягу функцій у специфічній адміністративно-політичній, економічній, соціальній, культурно-освітній сфері державного управління. Митні органи в процесі безпосередньої реалізації митної політики не тільки координують інші державні органи з питань, що належать до їх компетенції, а за рахунок накопичення досвіду практичної діяльності вони суттєво впливають на формування митної політики шляхом зворотного зв'язку з іншими органами державної влади. Тому сьогодні особливо актуальними стають питання ефективності менеджменту митної справи.

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі» складена відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 073 «Менеджмент», ОП «Менеджмент митної справи».

Метою викладання навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі» є формування у студентів науково-світоглядної позиції щодо ролі і значення нетарифного регулювання, як способу державного регулювання ЗЕД, оволодіння методологічними засадами застосування методів нетарифного регулювання ЗЕД під час здійснення митного контролю та оформлення товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Методи та форми навчання: робоча навчальна програма передбачає викладання матеріалу у вигляді: співбесіди, диспутів, дискусій із використанням пояснювально-ілюстративного методу.

Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної її підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: словесний, наочний, практичний методи; методи організації пізнавальної діяльності (частково-пошуковий, дослідницький); методи стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітаційні); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).

Форми навчання: денна.

Форми організації занять: лекції, практичні та семінарські заняття, індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача та самостійна робота здобувачів.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань: засобами діагностики успішності навчання під час викладання дисципліни є розгляд теоретичних питань (усне опитування), питань понятійного апарату (у вигляді тестів), розв'язок практичних задач, виконання індивідуально-консультаційної та самостійної роботи (перевірка та захист презентацій), написання контрольних робіт. По закінченню вивчення навчальної дисципліни проводиться для ОП «Менеджмент митної справи» у формі екзамену.

2. Опис навчальної дисципліни ОП «Менеджмент митної справи»

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, спеціальність, ОП	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма
Кількість кредитів - 5	Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	обов'язкова
Модулів - 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Рік 2-й
Змістових модулів - 2		Семестр 4-й
Загальна кількість годин - 150	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Лекції 38 год
		Семінарські 36 год.
		Самостійна робота 73 год
		Індивід. консультац. робота: 3 год.
	ОП «Менеджмент митної справи»	Вид контролю: екзамен

2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту митної справи або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності

ЗК.1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК.3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК.4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК.5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК.8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК.9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК.12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності спеціальності (СК)

СК.2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК.4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК.6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК.13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Фахові компетентності

ФК1. Застосовувати нормативні, методичні та інші керівні матеріали з питань митної справи для ефективної діяльності та прийняття управлінських рішень.

2.2. Результати навчання

ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. Застосування знань і розуміння

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни

Пререквізитами для вивчення дисципліни є набуті знання з дисциплін, які були вивчені раніше «Ділова українська мова», «Філософія», «Економічна теорія (політична економія, історія економіки, економічна думка)», «Навчальна практика «Вступ до фаху» (Менеджмент митної справи)», «Зовнішньоекономічна діяльність», «Митна справа», «Митна вартість та методи її визначення», «Управління митними режимами».

Постреквізитами вивчення дисципліни є «Основи фінансових розслідувань», «Організація пост-митного контролю і аудиту», «Митні інформаційні технології».

2.4. Структура навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі»

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекц.	Сем. Занят.	Інд.-конс. робота під кер. викл.	СРС	Всього
МОДУЛЬ I = 2,57 заліковий кредит (77 год.)						
ЗМ 1 (Теми 1-6)						
T.1	Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі: теоретико-методологічні аспекти	4	2		7	13
T.2	Сутність, цілі та причини застосування нетарифних заходів регулювання	2	2		7	11
T.3	Еволюція запровадження нетарифного регулювання в сфері зовнішньої торгівлі	4	2		7	13
T.4	Класифікація нетарифних заходів регулювання	2	4		7	13
T.5	Характеристика системи адміністративного регулювання зовнішньоторговельних відносин	4	4		7	15
T.6	Кількісні обмеження зовнішньої торгівлі	2	2	1	7	12
Всього по модулю:		18	16	1	42	77
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського – 40 хв.)						
МОДУЛЬ II = 2,43 заліковий кредит (73 год.)						
ЗМ 2 (Теми 7-12)						
T.7	Приховані методи зовнішньоторговельної політики країни	2	2		7	11
T.8	Роль технічних бар'єрів в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	2		8	14
T.9	Бюрократичні процедури регулювання на митному кордоні	2	2		8	12
T.10	Роль фінансових заходів в системі нетарифного регулювання	2	2		8	12
T.11	Нормативні інструменти як складова системи нетарифного регулювання	2	2		8	12
T.12	Міжнародна практика та стандарти застосування методів нетарифного регулювання	2	2	2	8	14
Всього по модулю:		14	12	2	45	73
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю –екзамен						
Разом годин з курсу:		32	28	3	87	150

3.ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовний модуль 1. «Теоретичні засади нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України»

Тема 1. Нетарифне регулювання ЗЕД: теоретико-методологічні аспекти

План лекційного заняття

1. Нетарифне регулювання як особливий вид державного управління
2. Особливості реалізації нетарифного регулювання в Україні
3. Державні інституції, що приймають участь у формуванні та реалізації заходів нетарифного регулювання ЗЕД
4. Державна митна служба України та їх місце системі нетарифного регулювання
5. Сутнісні відмінності провадження митно-тарифного та нетарифного регулювання.

План семінарського заняття

1. Нетарифне регулювання як особливий вид державного управління
2. Особливості реалізації нетарифного регулювання в Україні
3. Державні інституції, що приймають участь у формуванні та реалізації заходів нетарифного регулювання ЗЕД
4. Державна митна служба України та їх місце системі нетарифного регулювання

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Митна та нетарифна політика особливості логіко-семантичного відображення та протиставлення.
2. Функції, завдання, організація та структура державних органів в реалізації нетарифного регулювання.
3. Проблеми нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Питання для самоконтролю:

1. Що означає поняття нетарифне регулювання?
2. Нетарифне регулювання як особливий вид державного управління.
3. Особливості реалізації нетарифного регулювання в Україні.
4. Державні інституції, що приймають участь у формуванні та реалізації заходів нетарифного регулювання ЗЕД.
5. Державна митна служба України та її місце системі нетарифного регулювання.
6. Види нетарифного регулювання.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;4;5; 6, 7, 8];

Допоміжна:[1;4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1]

Тема 2. Сутність, цілі та причини застосування нетарифних заходів регулювання

План лекційного заняття:

1. Сутність нетарифних заходів регулювання
2. Цілі та причини застосування нетарифних заходів регулювання
3. Принципи та функції реалізації нетарифного регулювання
4. Нормативне забезпечення реалізації нетарифного регулювання
5. Сутнісні відмінності провадження митно-тарифного та нетарифного регулювання.

План семінарського заняття

1. Сутність нетарифних заходів регулювання: переваги та недоліки
2. Цілі та причини застосування нетарифних заходів регулювання

3. Принципи та функції реалізації нетарифного регулювання
4. Нормативне забезпечення реалізації нетарифного регулювання
5. Сутнісні відмінності провадження митно-тарифного та нетарифного регулювання.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Проблеми нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах дії зони вільної торгівлі між Україною та ЄС
2. Нетарифний протекціонізм ЄС

Питання для самоконтролю:

1. Призначення нетарифних заходів регулювання
2. Які застосування нетарифних заходів регулювання
3. Назвати відмінності провадження митно-тарифного та нетарифного регулювання.
4. Назвати принципи та функції реалізації нетарифного регулювання
5. Назвати нормативне забезпечення реалізації нетарифного регулювання

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;4;5; 6, 7, 8];

Допоміжна:[1;4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1]

Тема 3. Еволюція запровадження нетарифного регулювання в сфері зовнішньої торгівлі

План лекційного заняття:

1. Генезис митно-тарифних та нетарифних відносин
2. Еволюція кількісних обмежень зовнішньоекономічних зв'язків
3. Еволюція фінансових засобів нетарифного регулювання
4. Історія запровадження антидемпінгових засобів
5. Характеристика сучасного етапу розвитку нетарифної політики України

План семінарського заняття:

1. Генезис митно-тарифних та нетарифних відносин
2. Еволюція кількісних обмежень зовнішньоекономічних зв'язків
3. Еволюція фінансових засобів нетарифного регулювання
4. Історія запровадження антидемпінгових засобів
5. Характеристика сучасного етапу розвитку нетарифної політики України

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Експертно-аналітичні технології та інструментальні засоби контролю механізмів нетарифного регулювання
2. Еволюція застосування технічних бар'єрів
3. Історія санітарних та фітосанітарних заходів.

Питання для самоконтролю:

1. Назвати історичні етапи розвитку нетарифних відносин
2. Який еволюційний шлях розвитку кількісних обмежень зовнішньоекономічних зв'язків?
3. Які особливості еволюції фінансових засобів нетарифного регулювання?
4. Яка історія запровадження антидемпінгових засобів ?
5. Надати характеристику сучасного етапу розвитку нетарифної політики України

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;4;5; 6, 7, 8];

Допоміжна:[1;4; 5]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]
Міжнародні видання:[1]

Тема 4. Класифікація нетарифних заходів регулювання

План лекційного заняття:

1. Класифікація ЮНКТАД нетарифних заходів
2. Класифікація СОТ нетарифних заходів
3. Методика класифікації нетарифних заходів Ліндєрта
4. Класифікація нетарифних методів науковців

План семінарського заняття:

1. Класифікація ЮНКТАД нетарифних заходів
2. Класифікація СОТ нетарифних заходів
3. Методика класифікації нетарифних заходів Ліндєрта
4. Класифікація нетарифних методів науковців

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Класифікаційні різновиди нетарифних бар'єрів у державному регулюванні.

Питання для самоконтролю:

5. Сформулюйте основну мету класифікації ЮНКТАД нетарифних заходів
6. В чому особливості класифікації СОТ нетарифних заходів
7. Назвати особливості методика класифікації нетарифних заходів Ліндєрта
8. Назвати науковців, що склали класифікацію нетарифних методів науковців, та особливості

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;4;5; 6, 7, 8];

Допоміжна:[1;4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1]

Тема 5. Характеристика системи адміністративного регулювання зовнішньоторговельних відносин

План лекційного заняття:

1. Сутність реєстрації експортних та імпорتنих товарів
2. Характеристика технічних бар'єрів
3. Вимоги про вміст місцевих компонентів
4. Політика в рамках державних закупівель. Кількісні обмеження: ліцензування та квотування
5. Добровільні обмеження експорту

План семінарського заняття:

1. Сутність реєстрації експортних та імпорتنих товарів
2. Характеристика технічних бар'єрів
3. Вимоги про вміст місцевих компонентів
4. Політика в рамках державних закупівель. Кількісні обмеження: ліцензування та квотування
5. Добровільні обмеження експорту

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Сутність методу адміністративного впливу нетарифного регулювання як «державні закупівлі» та «експортний контроль».
2. Розкрийте сутність поняття адміністративних методів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності?

3. Визначте, які нетарифні обмеження відносять системи адміністративного регулювання і чому?
4. Визначте переваги та недоліки адміністративних методів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності?
3. Обмеження пунктів пропуску на кордоні як один із різновидів бюрократичних засобів обмеження.

Питання для самоконтролю:

1. Які існують види технічних бар'єрів.
2. Класифікаційні різновиди нетарифних бар'єрів у державному регулюванні.
3. Особливості здійснення стандартизації та вимог до якості товарів.
4. Законодавче регламентування застосування нетарифних бар'єрів.
5. Поясніть сутність методу адміністративного впливу нетарифного регулювання як «державні закупівлі» та «експортний контроль».

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;3; 4; 5; 7, 8];

Допоміжна:[1;2; 4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1, 2]

Тема 6. Кількісні обмеження зовнішньої торгівлі

План лекційного заняття:

1. Сутність кількісних обмежень та завдання які вирішуються при їх застосуванні
2. Класифікація основних видів ліцензій та їх характеристика
3. Контингентування як різновид державний контролю за експортно-імпортними операціями
4. Квотування: цілі, класифікація квот та їх характеристика
5. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортної квоти
6. Види і способи розподілу ліцензій
7. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій

План семінарського заняття:

1. Сутність кількісних обмежень та завдання які вирішуються при їх застосуванні
2. Класифікація основних видів ліцензій та їх характеристика
3. Контингентування як різновид державний контролю за експортно-імпортними операціями
4. Квотування: цілі, класифікація квот та їх характеристика
5. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортної квоти
6. Види і способи розподілу ліцензій
7. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Поняття, сутність і особливості прогнозування під час реалізації нетарифного регулювання.
2. Основні проблеми, що виникають при застосуванні **кількісних обмежень** в Україні

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Актуальні проблеми нетарифного регулювання ЗЕД.
2. Нетарифний протекціонізм у країнах ЄС та Україні.
- 3.Нетарифне регулювання як важливий механізм забезпечення митних інтересів держави.
4. Нетарифне регулювання як інструмент реалізації економічної дипломатії України.

Питання для самоконтролю:

1. Які завдання вирішуються на державному рівні з використанням кількісних обмежень?
2. У яких випадках доцільно застосовувати ліцензування експорту товарів?

3. У разі різкого погіршення стану платіжного балансу країни доцільно застосовувати ліцензування імпорту чи експорту?
4. Додаткові надходження до державного бюджету дає застосування імпортних тарифів чи імпортних квот?
5. Який спосіб розподілу ліцензій передбачає розподіл пропорційно обсягам поставок?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;3; 4; 5; 7, 8];

Допоміжна:[1;2; 4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1, 2]

Тема 7. Приховані методи зовнішньоторговельної політики країни

План лекційного заняття:

1. Роль та сутність прихованих методів зовнішньоторговельної політики країни
2. Характеристика експортних субсидій та демпінгу.
3. Особливості застосування індикативних цін.
4. Характеристика впливу на суб'єктів ЗЕД таким важелем як «імпортні депозити».
5. Сутність спеціальних санкцій до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

План семінарського заняття:

1. Характеристика експортних субсидій та демпінгу.
2. Особливості застосування індикативних цін.
3. Валютне регулювання.
4. Характеристика впливу на суб'єктів ЗЕД таким важелем як «імпортні депозити».
5. Сутність спеціальних санкцій до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Дослідження вимог попередньої сплати імпортних податків.
2. Дослідження впливу провадження нетарифного регулювання на вітчизняного товаровиробника.
3. З'ясування теоретичної передумови удосконалення контролю нетарифних заходів працівниками митних органів.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Характеристика експортних субсидій та демпінгу.
2. Особливості застосування індикативних цін.
3. Характеристика впливу на суб'єктів ЗЕД таким важелем як «імпортні депозити».
4. Сутність спеціальних санкцій до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
5. Яке основне завдання та причини використання експортних субсидій?
6. Які субсидії передбачають приховане дотування експортерів за рахунок надання їм пільгового кредитування?
7. Які експортні субсидії відносяться до заборонених відповідно до Угоди СКЗ?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;2; 4; 5; 7, 8];

Допоміжна:[1;2; 3]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1, 2]

Тема 8. Роль технічних бар'єрів в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності

План лекційного заняття:

1. Поняття технічних бар'єрів у торгівлі
2. Види технічних бар'єрів у торгівлі

3. Економічні ефекти технічного регулювання та стандартизації
4. Регулювання у сфері технічних бар'єрів у торгівлі

План семінарського заняття:

5. Поняття технічних бар'єрів у торгівлі
6. Види технічних бар'єрів у торгівлі
7. Економічні ефекти технічного регулювання та стандартизації
8. Регулювання у сфері технічних бар'єрів у торгівлі

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Основні поняття та положення Угоди про ТБТ
2. Дохійський раунд: ТБТ

Перелік питань для самоконтролю:

1. Що розуміють під технічними бар'єрами у торгівлі?
2. Які види технічних бар'єрів існують у торгівлі?
3. Назвати економічні ефекти технічного регулювання та стандартизації
4. Як відбувається регулювання у сфері технічних бар'єрів у торгівлі?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1; 5; 6; 7, 8];

Допоміжна:[1;2;4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1, 2]

Тема 9. Бюрократичні процедури регулювання на митному кордоні

План лекційного заняття:

1. Обмеження пунктів пропуску на кордоні як один із різновидів бюрократичних засобів обмеження.
2. Регістрація суб'єктів ЗЕД
3. Оперативне регулювання на митні порушення
4. Реєстрація зовнішньоекономічних контрактів
5. Тимчасове припинення ЗЕД для підприємств порушників

План семінарського заняття:

1. Обмеження пунктів пропуску на кордоні як один із різновидів бюрократичних засобів обмеження.
2. Обмеження пунктів пропуску на кордоні як один із різновидів бюрократичних засобів обмеження.
3. Регістрація суб'єктів ЗЕД
4. Оперативне регулювання на митні порушення
5. Реєстрація зовнішньоекономічних контрактів
6. Тимчасове припинення ЗЕД для підприємств порушників

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Зобов'язання членів СОТ щодо використання заходів нетарифного регулювання.
2. Українська Митниця на шляху до Європейських стандартів.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Загальний огляд та особливості інтерпретації нетарифне регулювання в в ЄС.
2. Технічні регламенти застосування нетарифного регулювання країнами ЄС.
3. Стандарти та процедури оцінки відповідності.
4. Питання ТБТ та СФЗ в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС.

5. США, Китай, Канада: країни що найбільше застосовують методи нетарифного регулювання.
6. Основні підсумки Дохійського раунду обговорення ТБТ та СФЗ.
7. Зобов'язання членів СОТ щодо використання заходів нетарифного регулювання.
8. Українська Митниця на шляху до Європейських стандартів.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;3; 4; 5; 7, 8];

Допоміжна:[1;2; 4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1, 2]

Тема 10. Роль фінансових заходів в системі нетарифного регулювання

План лекційного заняття

1. Характеристика фінансових засобів нетарифного регулювання
2. Застосування субсидій та компенсаційних заходів (СКЗ): класифікація основних видів субсидій та їх характеристика
3. Експортне кредитування: види експортних кредитів
4. Спеціальні імпорتنі процедури.
5. Попередні імпорتنі депозити

План семінарського заняття

1. Характеристика фінансових засобів нетарифного регулювання
2. Застосування субсидій та компенсаційних заходів (СКЗ): класифікація основних видів субсидій та їх характеристика
3. Експортне кредитування: види експортних кредитів
4. Спеціальні імпорتنі процедури.
5. Попередні імпорتنі депозити

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

Основні мотиви (причини) використання експортних субсидій країнами-експортерами

Питання для самоконтролю:

1. Які переваги та недоліки застосування субсидій та компенсаційних заходів (СКЗ)
2. Дати тлумачення експортному кредитуванню
3. Які існують види експортних кредитів
4. До належить до спеціальних імпорتنих процедур
5. Що таке попередні імпорتنі депозити

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;3; 5; 7, 8];

Допоміжна:[1;2; 4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1, 2]

Тема 11. Правові інструменти як складова системи нетарифного регулювання

План лекційного заняття

1. Характеристика правових інструментів нетарифного регулювання
2. Сутність застосування правових режимів
3. Міжнародні конвенції у нетарифному регулюванні
4. Двосторонні угоди у нетарифному регулюванні

План семінарського заняття

1. Характеристика правових інструментів нетарифного регулювання
2. Сутність застосування правових режимів
3. Міжнародні конвенції у нетарифному регулюванні
4. Двосторонні угоди у нетарифному регулюванні

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Показники ефективного використання нетарифних засобів регулювання

Питання для самоконтролю:

1. Що дає державі застосування правових режимів
2. Якими Міжнародними конвенціями регулюються нетарифні інструменти?
3. Як діють двосторонні угоди у нетарифному регулюванні

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;3; 4; 5; 7, 8];

Допоміжна:[1;2; 4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1, 2]

Тема 12. Міжнародна практика та стандарти застосування методів нетарифного регулювання

План лекційного заняття

1. Роль міжнародних організацій у нетарифному регулюванні
2. Сучасні тенденції нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі країн, що розвиваються
3. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та ЄС із використанням нетарифних інструментів
4. Світова практика ефективного застосування нетарифного інструментарію захисту у проведенні митного регулювання

План семінарського заняття

1. Роль міжнародних організацій у нетарифному регулюванні
2. Сучасні тенденції нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі країн, що розвиваються
3. Світова практика ефективного застосування нетарифного інструментарію захисту у проведенні митного регулювання

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Контроль митних органів за правильністю застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Нетарифне регулювання та види контролю до товарів, що переміщуються у міжнародних та експрес-відправленнях
3. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та ЄС із використанням нетарифних інструментів

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Нетарифне регулювання у країнах ЄС.
2. Порівняльний аналіз методів нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі України та зарубіжних країн.
3. Регіональні торговельні угоди як інструмент політики економічного протекціонізму в контексті інтеграційного неопротекціонізму.
4. Формування механізму сучасного регулювання системи нетарифного регулювання.

Питання для самоконтролю:

1. Яку роль відіграють міжнародні організації у нетарифному регулюванні?
2. Назвати сучасні тенденції нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі країн, що розвиваються
3. Напрямки торговельно-економічного співробітництва між Україною та ЄС із використанням нетарифних інструментів
4. Розкрити світову практику ефективного застосування нетарифного інструментарію захисту у проведенні митного регулювання

Рекомендовані літературні джерела:

Основна:[1;3; 4; 5; 7, 8];

Допоміжна:[1;2; 4]

Інформаційні ресурси Інтернет:[1-7]

Міжнародні видання:[1, 2, 3]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань здобувачів вищої освіти є важливим показником якості навчання. Основним завданням контролю знань здобувачів вищої освіти є оцінка отриманих ними теоретичних знань та практичних навичок з даного курсу. Об'єктивна оцінка знань та вмінь стимулює самостійну роботу здобувача вищої освіти та є основою будь-якої форми методу навчання. Оцінка знань здобувачів вищої освіти здійснюється згідно з модульно-рейтинговою системою у межах 100 бальної шкали.

Основою для такого контролю є: усне та письмове опитування, тестування, перевірка та захист доповідей, перевірка контрольних робіт, виконаних під час проведення контрольних заходів.

Розподіл балів за модульно-рейтинговою системою

Модуль I = 22 бали								Підсумкова атестація = = M1 (23) + M2 (28) + екзамен (50) = = 100 балів
Тема	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	КР1 =4 бали	
Активність на семінарських заняттях	3	3	3	3	3	3		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модуль II = 28 балів								
Тема	T 7	T 8	T 9	КР2 = 4 бали	T 10	T 11	T 12	КР3 =4 бали
Активність на семінарських заняттях	3	2	2		2	2	2	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	2							
Підсумковий тестовий контроль	5							

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
Максимальний бал відповідно до розподілу балів на одне заняття – 2/3 бали	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Мінімальний бал відповідно до розподілу балів на одне заняття – 1 бал	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 2 балів.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	2
Всього	4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише одного визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальна робота проводиться у формі реферату, презентації, проектів або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 2 балів.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовки по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
1,0	Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації.
0	Не написання реферату та презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE (максимально до 5 балів). Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен / Диф залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Результати складання екзамену оцінюються за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Критерії оцінювання відповідно до виду робіт, необхідно конкретизувати.

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

З метою діагностики успішності здобувачів використовуються:

- 1) усне опитування теоретичного матеріалу по темі семінарського заняття;
- 2) стандартизовані тести;
- 3) короткострокові тематичні письмові роботи та термінологічні диктанти за вивченим матеріалом;
- 4) захист опрацьованого матеріалу для індивідуальних завдань;
- 5) аналітичні звіти, реферати, есе;
- 6) презентації результатів
- 7) виконаних завдань та досліджень;
- 8) студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- 9) розрахункові роботи;
- 10) комплексні завдання модульних контрольних робіт, метою яких є виявлення рівня здобутих студентом знань під час опанування певного матеріалу;
- 11) інші види індивідуальних та групових завдань;
- 12) екзамен
- 13) комп'ютерне тестування
- 14) комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ

6.ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1.Перелік питань до поточного контролю

1. Нетарифне регулювання як особливий вид державного управління
2. Особливості реалізації нетарифного регулювання в Україні
3. Державні інституції, що приймають участь у формуванні та реалізації заходів нетарифного регулювання ЗЕД
4. Державна митна служба України та їх місце системі нетарифного регулювання
5. Сутність нетарифних заходів регулювання
6. Цілі та причини застосування нетарифних заходів регулювання
7. Принципи та функції реалізації нетарифного регулювання
8. Нормативне забезпечення реалізації нетарифного регулювання
9. Сутнісні відмінності провадження митно-тарифного та нетарифного регулювання.
10. Генезис митно-тарифних та нетарифних відносин
11. Еволюція кількісних обмежень зовнішньоекономічних зв'язків
12. Еволюція фінансових засобів нетарифного регулювання
13. Історія запровадження антидемпінгових засобів
14. Характеристика сучасного етапу розвитку нетарифної політики України
15. Класифікація ЮНКТАД нетарифних заходів
16. Класифікація СОТ нетарифних заходів
17. Методика класифікації нетарифних заходів Ліндєрта
18. Класифікація нетарифних методів науковців
19. Сутність реєстрації експортних та імпортних товарів
20. Характеристика технічних бар'єрів
21. Вимоги про вміст місцевих компонентів
22. Політика в рамках державних закупівель. Кількісні обмеження: ліцензування та квотування
23. Добровільні обмеження експорту
24. Сутність кількісних обмежень та завдання які вирішуються при їх застосуванні
25. Класифікація основних видів ліцензій та їх характеристика
26. Контингентування як різновид державний контролю за експортно-імпортними операціями
27. Квотування: цілі, класифікація квот та їх характеристика
28. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортної квоти
29. Види і способи розподілу ліцензій

30. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій

6.2.Перелік питань до підсумкового контролю

1. Нетарифне регулювання як особливий вид державного управління
2. Особливості реалізації нетарифного регулювання в Україні
3. Державні інституції, що приймають участь у формуванні та реалізації заходів нетарифного регулювання ЗЕД
4. Державна митна служба України та їх місце системі нетарифного регулювання
5. Сутність нетарифних заходів регулювання
6. Цілі та причини застосування нетарифних заходів регулювання
7. Принципи та функції реалізації нетарифного регулювання
8. Нормативне забезпечення реалізації нетарифного регулювання
9. Сутнісні відмінності провадження митно-тарифного та нетарифного регулювання.
10. Генезис митно-тарифних та нетарифних відносин
11. Еволюція кількісних обмежень зовнішньоекономічних зв'язків
12. Еволюція фінансових засобів нетарифного регулювання
13. Історія запровадження антидемпінгових засобів
14. Характеристика сучасного етапу розвитку нетарифної політики України
15. Класифікація ЮНКТАД нетарифних заходів
16. Класифікація СОТ нетарифних заходів
17. Методика класифікації нетарифних заходів Ліндєрґа
18. Класифікація нетарифних методів науковців
19. Сутність реєстрації експортних та імпорتنних товарів
20. Характеристика технічних бар'єрів
21. Вимоги про вміст місцевих компонентів
22. Політика в рамках державних закупівель. Кількісні обмеження: ліцензування та квотування
23. Добровільні обмеження експорту
24. Сутність кількісних обмежень та завдання які вирішуються при їх застосуванні
25. Класифікація основних видів ліцензій та їх характеристика
26. Контингентування як різновид державний контролю за експортно-імпортними операціями
27. Квотування: цілі, класифікація квот та їх характеристика
28. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпоротної квоти
29. Види і способи розподілу ліцензій
30. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій
31. Роль та сутність прихованих методів зовнішньоторговельної політики країни
32. Характеристика експортних субсидій та демпінгу.
33. Особливості застосування індикативних цін.
34. Характеристика впливу на суб'єктів ЗЕД таким важелем як «імпортні депозити».
35. Сутність спеціальних санкцій до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
36. Сутнісні відмінності провадження митно-тарифного та нетарифного регулювання.
- Поняття технічних бар'єрів у торгівлі
- Види технічних бар'єрів у торгівлі
37. Економічні ефекти технічного регулювання та стандартизації
- Регулювання у сфері технічних бар'єрів у торгівлі
38. Обмеження пунктів пропуску на кордоні як один із різновидів бюрократичних засобів обмеження.
39. Характеристика фінансових засобів нетарифного регулювання
40. Застосування субсидій та компенсаційних заходів (СКЗ): класифікація основних видів субсидій та їх характеристика
41. Експортне кредитування: види експортних кредитів
42. Спеціальні імпортні процедури.
43. Попередні імпортні депозити
44. Характеристика правових інструментів нетарифного регулювання

45. Сутність застосування правових режимів
46. Міжнародні конвенції у нетарифному регулюванні
47. Двосторонні угоди у нетарифному регулюванні
48. Роль міжнародних організацій у нетарифному регулюванні
49. Сучасні тенденції нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі країн, що розвиваються
50. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та ЄС із використанням нетарифних інструментів
51. Світова практика ефективного застосування нетарифного інструментарію захисту у проведенні митного регулювання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Митний кодекс України / Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/92-15>].
2. Податковий кодекс України від 2.12.2010 № 2755-VI // <http://sta-sumy.gov.ua/nk/>
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2022 рік» /Офіційний вісник України.
4. Про Митний тариф України: Закон України від 04.06.2020 № 674-VII: <http://zakon5.rada.gov.ua/>
5. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91р. // Укр. Митниця: довідник. – К.: Лібра, 1993. – 67 с. (зі змінами і доповненнями)
6. Положення про Державну митну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. №227 URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_643.
7. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. - 5-е вид. перероб. та доповн. - Ірпінь: УДФСУ, 2019. 452 с.
8. Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [текст] Т 98 тльний посібник / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка. - Київ: «Центр учбової літератури», 2019. - 408 с.

Допоміжна

1. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 137 с.
2. Митна справа: підручник/ Пашко П.В., В.В.Ченцов, Н.В. Мережко та ін. – Київ, Університет ДФСУ, 2017.- 442 с.
3. Зінчук Т., Горбачева І., Ковальчук О., Куцмус Н., інші. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність. ЦУЛ., 2019, 512с.
4. Боднарчук О. Г. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навчальн. посіб. / О. Г. Боднарчук, О. І. Боднарчук. - Ірпінь : УДФСУ, 2020. - 318 с.
5. Історія митної діяльності: Україна в європейському контексті: Наукове видання / Авт. кол.: К. М. Колесников (керівник авторського колективу), Д. В. Архірейський, О. О. Дячок, О. В. Морозов, С. В. Шуляк та ін. О.: Пласко, 2010.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України з офіційного сайту ВР України
2. www.president.gov.ua – офіційний сайт Президента України
3. www.kmu.gov.ua – офіційний сайт Кабінету міністрів України
4. <http://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx> офіційний сайт Національної академії наук України.
5. Сайт Державної митної служби України . URL: <https://bi.customs.gov.ua/trade/#/payments>
6. Сайт Державного науково-дослідного інституту митної справи. URL: <http://dndims.com>.
7. www.visnuk.com.ua - Сайт журналу Вісник. Офіційно про податки

Міжнародні видання

1. Rae, Callum, Sandy Kerr, and M. Mercedes Maroto-Valer. "Upscaling smart local energy systems: A review of technical barriers." *Renewable and Sustainable Energy Reviews* 131 (2020): 110020.
2. Bhurat, Swapnil Sureshchandra, et al. "Technical barriers and their solutions for deployment of HCCI engine technologies—a review." *International Journal of Ambient Energy* 42.16 (2021): 1922-1935.
3. Nabeshima, Kaoru, and Ayako Obashi. "Regulatory dissimilarity: A first look at the newly collected non-tariff measure database." (2019).

РЕЦЕНЗІЯ

**на робочу програму з навчальної дисципліни
«Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі»
підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної форми навчання галузь знань 07 «Управління і адміністрування»
спеціальність 073 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент митної справи»
Статус дисципліни: обов'язкова**

Робоча програма з навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі» складено відповідно до освітньої програми для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, денної форми навчання) галузь знань 07 «Управління і адміністрування» спеціальність 073 «Менеджмент», освітньо-професійна програма «Менеджмент митної справи», статус дисципліни: обов'язкова.

Робоча програма складана у відповідності до нормативів з дотриманням принципів науковості, систематичності і послідовності, наступності у вивченні навчального матеріалу, за витриманою відповідно до вимог структури. Чітко сформульована мета дисципліни, дана коротка характеристика структури та окремих компонентів програми, перелік змістових ліній навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі», внутрішніх і між предметних зв'язків, містяться окремі методичні рекомендації щодо реалізації даної програми.

Рекомендована література містить достатній перелік законодавчих та інших нормативно-правових актів з нетарифного регулювання міжнародної торгівлі, навчальних посібників та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних авторів.

Негативних особливостей робочої програми не виявлено.

На підставі вище викладеного вражаю, що робочу програму вибіркової навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі» доцільно рекомендувати для подальшого впровадження в навчальний процес ДПУ.

Рецензент



Н.О. Ружинська, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та економічної безпеки

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму з навчальної дисципліни
«Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі»
підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної форми навчання) галузь знань 07 «Управління і адміністрування»
спеціальність 073 «Менеджмент» ОПП «Менеджмент митної справи»
Статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма з навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі» складена відповідно до освітньо-професійної програми для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, денної форми навчання) галузь знань 07 «Управління і адміністрування» спеціальність 073 «Менеджмент», освітня програма «Менеджмент митної справи», статус дисципліни: обов'язкова.

У робочій програмі чітко сформульовано мету дисципліни, надано її опис та перелік компетентностей, формуваннях яких забезпечує її вивчення. Мета вивчення курсу спрямована на оволодіння сучасними знаннями ролі і значення нетарифного регулювання, як способу державного регулювання ЗЕД, оволодіння методологічними засадами застосування методів нетарифного регулювання ЗЕД під час здійснення митного контролю та оформлення товарів, які переміщуються через митний кордон України. Структура та зміст курсу дозволяють комплексно підійти до вивчення дисципліни. Запропоновані літературні джерела, на яких базується тематика курсу, є достатнім для вивчення навчальної дисципліни.

На підставі вище викладеного вражаю, що робочу програму обов'язкової навчальної дисципліни «Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі» доцільно рекомендувати для подальшого впровадження в навчальний процес ДПУ.

Рецензент



О.Є. Сушкова, к.е.н., доцент кафедри митної справи та товарознавства